

אונדזער משפחה

Note from the Authors:

The vocabulary in this unit is drawn primarily from Sasha Berenstein's "List of Yiddish Transgender / Nonbinary Terms," also published through the League for Yiddish (*Yidish-lige*) as Words of the Week (*Verter fun der vokh*).

Our vocabulary selection is not intended to be authoritative or static. Yiddish—like all languages—is and will continue to be in a constant process of evolution. Though much of the new vocabulary taught in this lesson was adapted from older roots, it is unlikely that you will find all of these terms in Yiddish literature. There are certainly many native Yiddish speakers who would not recognize them. And, in time, new terms may emerge to describe these same concepts.

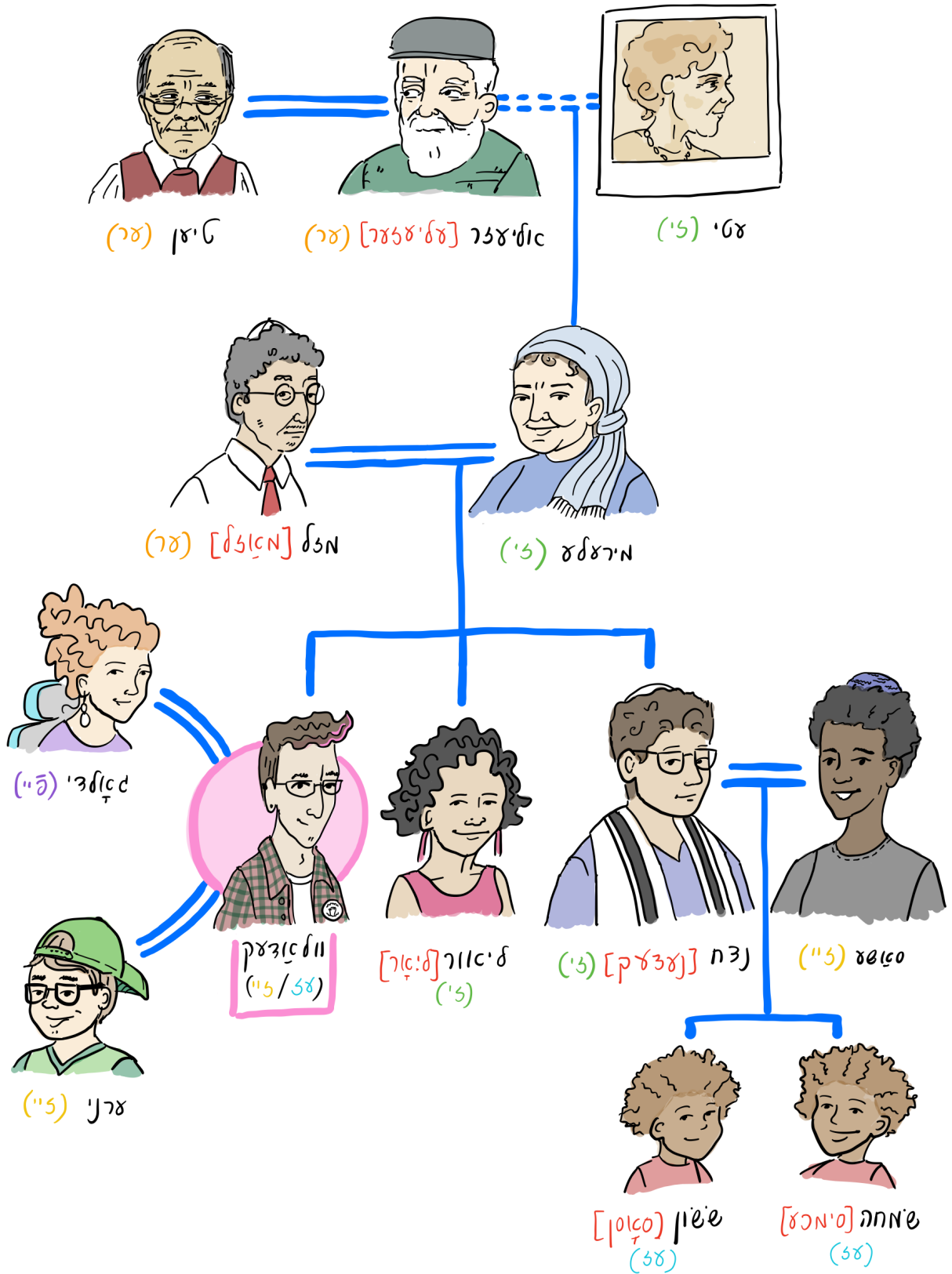
We hope, nevertheless, that this unit will enable Yiddish students to discuss queer and nonbinary folks and their relationships with vocabulary that reflects current Yiddishist conversations.

authors: Rebecca Araten, Alona Bach, Carolyn Beard, Mattias Kaufman, Ethan Levin, and Rebecca MacInnes

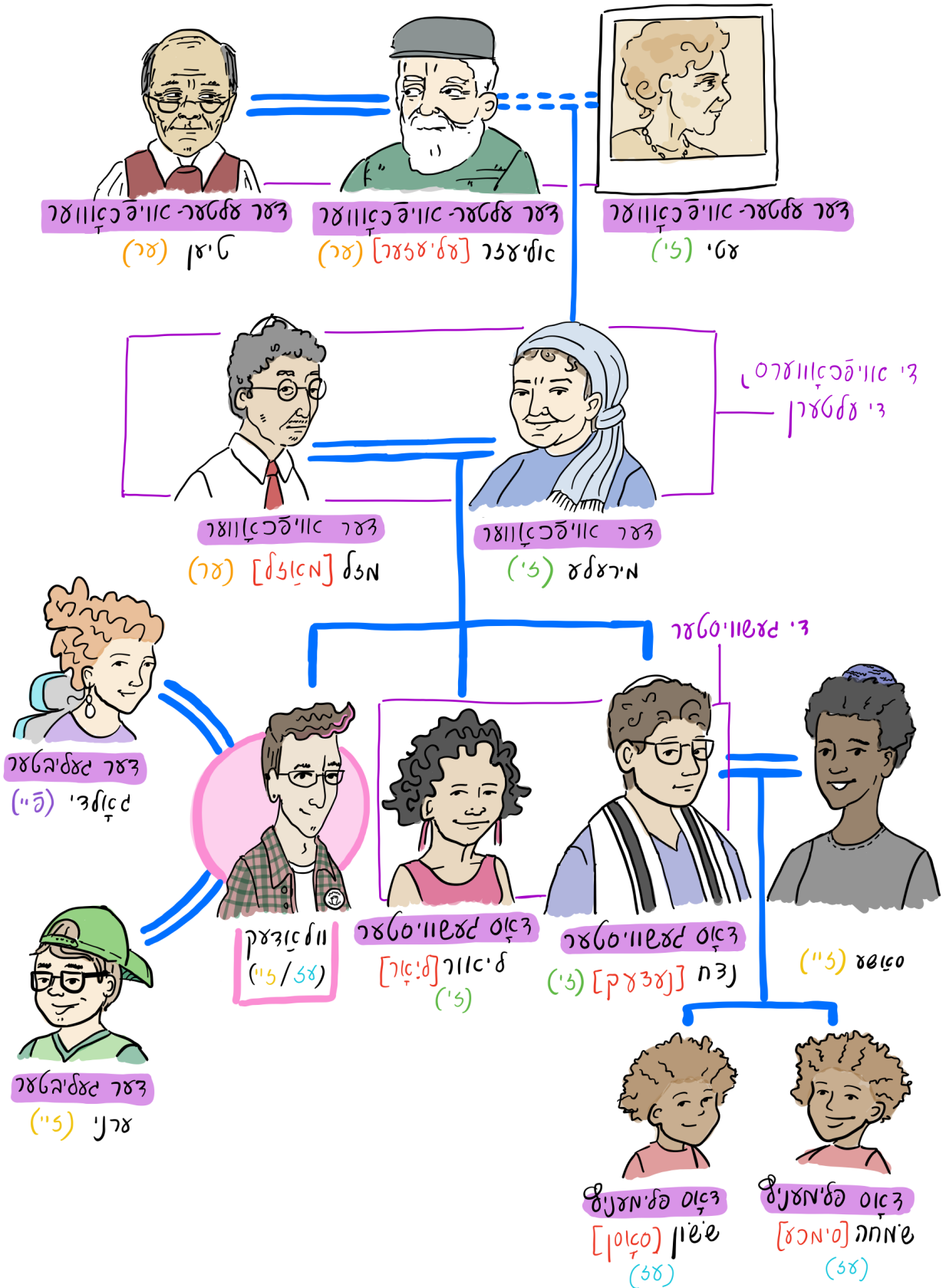
illustrations: Alona Bach

project advisor: Dr. Sara Feldman (Harvard University)

Please get in touch to share your feedback on these materials [here](#).

וואַקאַבולאַר: די משפּחה

שלום-עליכס!

איך הייס וולאָדעק. מײַן ייִדישער פּראָנאָם איז "עז" אָדער "זיי".

מע ניצט פֿאַרשיידענע פּראָנאָמען.
 דער אויפֿכאָווער מירעלע ניצט דעם פּראָנאָם "זי".
 דער אויפֿכאָווער מזל ניצט דעם פּראָנאָם "ער".
 דער געליבטער ערני ניצט דעם פּראָנאָם "זיי".
 דער געליבטער גאָלדי ניצט דעם פּראָנאָם "פֿיי".
 מע קען אויך ניצן דעם פּראָנאָם "עז" — ווי איך!

וואָס זײַנען אײַערע ייִדישע פּראָנאָמען?

"זיי" and Verbs

When the "זיי" pronoun replaces a person's name, the verb is conjugated as it is for other verbs following "זיי." However, when the verb follows a name, those who use "זיי" pronouns still use the third-person singular conjugation. Can you spot examples of this pattern in these exercises?

Grammatical Gender

As we discuss issues of gender in language, it's important to note that the grammatical gender of a noun does not necessarily indicate the sex or gender of the person to whom it refers. As an example, consider "דאָס קינד." What is the grammatical gender of the noun? What is the gender of the person to whom it refers?

עז/זים/זיר

Vladek's pronoun "עז" is becoming common in some queer Yiddish circles. In dative and accusative case, it would be "זים," and in possessive this pronoun would be "זיר".

איך האָב זים ליב.
 זיר משפּחה איז גרויס.

פֿיי/פֿער/פֿייער

Goldie's pronoun "פֿיי" is also used in queer Yiddish circles, roughly equivalent to the English fae/faer/faers. In dative and accusative case, it would be "פֿער," and in possessive this pronoun would be "פֿייער".

איך האָב פֿער ליב.
 פֿייער משפּחה איז גרויס.

געניטונג 1: סאַראַ משפּחה!

► Vladek is sharing their family tree with a classmate. Answer the questions about their family members below.

דוגמא:

ווי הייסט דער עלטער-געבוירער?
דער עלטער-געבוירער הייסט אליאָזר.

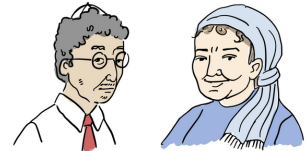
1. ווי הייסט דאָס געשוויסטער?

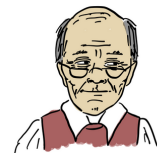
2. ווי הייסט דאָס פלימעניץ?

3. ווי הייסן די עלטערן?

4. ווי הייסט דער עלטער-געבוירער?

5. ווי הייסן די געליבטע?

► Write four sentences describing the names of Vladek's different family members, using the "עו" pronoun.

דוגמא:

על האָט אַן אויפֿכאַווער וואָס הייסט מלך.

געניטונג 2: ווער?

1. גאָלדי איז וולאָדעקס געליבטער. פֿיי איז אַ קינסטלער, און פֿאַר פרנסה אַרבעט פֿיי אין אַ ביוראָ.
2. ערני איז אויך וולאָדעקס געליבטער. זיי לערנען גמרא.
3. נצח איז וולאָדעקס געשוויסטער. זי לערנט זיך אין ראַבינער-סעמינאַר.
4. סאַשע איז נצח'ס זיווג. סאַשע איז אַן אַקטיוויסט.
5. טיען איז אליעזרס פֿאַרטנער. זיי וווינען צוזאַמען אין קראָן-הייטס.

דער זיווג, ים
[זיווג]

Gendered Articles

Among Yiddishists today, articles (דער/די/דאָס) are also opportunities for gender expression when they attach to nouns that refer to a person (e.g. לערער, דער/די/דאָס אויפֿכאַווער). One's preferred article does not necessarily need to correspond to one's pronouns — Goldie (פֿיי/פֿער/פֿייער) might wish, for example, to be referred to as "דאָס קינסטלער" or "די קינסטלער" or "דער קינסטלער." It is faer choice!

◀ שרייבט אַרײַן די ריכטיקע משפּחה-ווערטער לויט דעם משפּחה-בוים.

דוגמא: מירעלע איז וולאָדעקס אויפֿכאַווער

Synonyms

There are many words one can use to describe a relationship of companionship and/or romantic partnership. "דער געליבטער," the word you've seen so far, refers to a romantic relationship. Other options include the more general term "דער פֿאַרטנער," or "דער זיווג," which refers to a spouse. Feel free to use these various vocabulary options as you fill in the blanks.

1. וולאָדעק איז ליאורס _____.
2. טיען איז אליעזרס _____.
3. סאַשע איז נצח'ס _____.
4. שִמחה איז ליאורס _____.
5. מזל איז שִשֹונס _____.
6. נצח איז עטיס _____.
7. אליעזר איז מירעלעס _____.
8. וולאָדעק איז ערניס _____.
9. ליאור איז מירעלעס _____.
10. גאָלדי איז וולאָדעקס _____.

געניטונג 3: בילדער פֿון דער משפחה

◀ שרייבט אַרײַן די ריכטיקע ייִדישע פֿראַגאַמען.

► For each of the following sentences, fill in the pronouns for the people mentioned.

מאַרשירן *to march*

עקאָלאָגישער ראַסיזם *ecological racism*

האַלטן זיך בײַ די הענט *to hold hands*

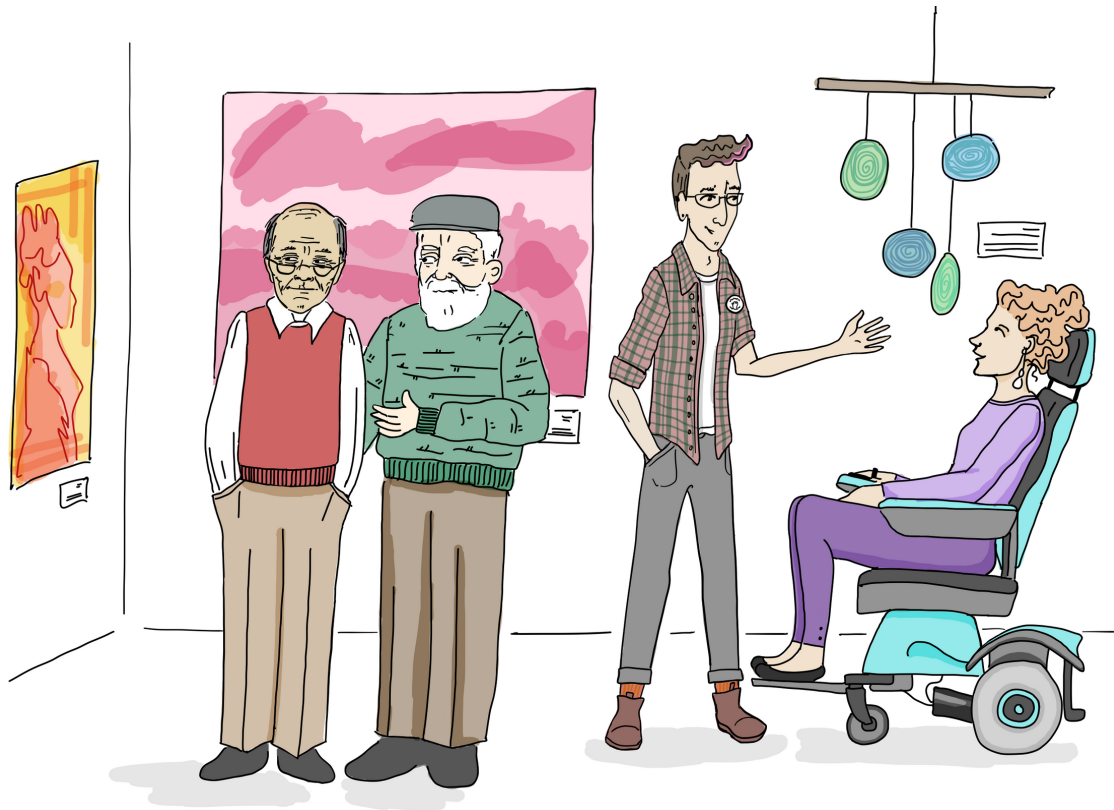
סאַשע מאַרשירט מיט _____ זיווג (וולאָדעקס

געשוויסטער, נצח) און זייערע קינדער אין אַ דעמאָנסטראַציע

קעגן עקאָלאָגישן ראַסיזם. שמחה און _____ צווילינג,

ששון, האַלטן זיך בײַ די הענט.

די אויסשטעלונג (ען) *exhibit*

וואָדעק גייט אויף _____ געליבטנס אויסשטעלונג.

_____ (גאָלדי) איז אַ ווונדערלעכער קינסטלער —

_____ קונסט איז אויסגעצייכנט!

טיען און _____ פּאַרטנער קוקן אויף אַ שיינעם בילד.

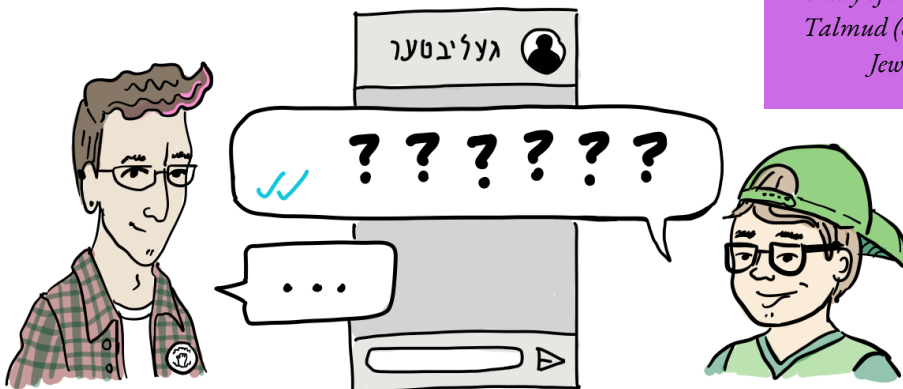
וואָדעקס געליבטער ערני האָט געלייענט אַ ספֿר

גמרא ביזן סוף. זיי שיקן וואָדעקן אַ **טעקסטל**:

"וויסט קומען מאָרגן אויף _____ סיום?"

דאָס טעקסטל (עך) *text message*

דער סיום (ס) *celebration upon*
 [סיעם] *the completion of*
study of a unit of
Talmud (or other
Jewish test)

געניטונג 4: וולאָדעק און ערני

◀ וולאָדעק רעדט מיט ערנין וועגן זייערע פאַרטנערס און משפּחה. לייענט איבער דעם דיאַלאָג.

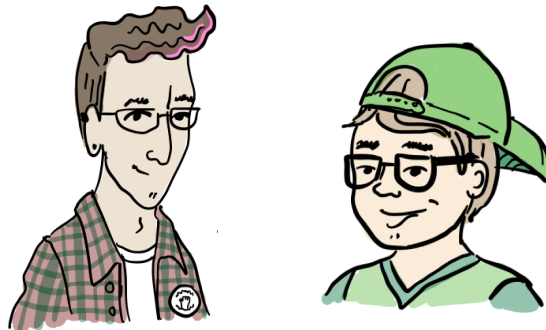
More Synonyms

In this dialogue, Ernie introduces new terms to refer to their relationship with Vladek: “דער ביישלאָפּער” and “דער פאַרטנער.” The word “ביישלאָפּער” usually refers to sexual relationships.

In this exchange, Vladek uses “די אויפֿכאַווערס” to refer to their parents, and Ernie uses “די געבוירערס” (singular: דער געבוירער). Their connotations, however, are slightly different: “דער געבוירער” might be literally translated as a “progenitor,” and “דער אויפֿכאַווער” as “one who raises someone.” This vocabulary can also extend to grandparents: using “די עלטער־געבוירערס” might enable one to talk about their chosen family, whereas “די עלטער־אויפֿכאַווערס” might suggest biological family instead. Take note of other synonyms as you work through the following exercises.

ערני: וולאָדעק זיסעלע, דו האָסט אַנדערע ביישלאָפּערס, אַיאָ?
וולאָדעק: יאָ, איך האָב צוויי פאַרטנערס, דו און גאַלדי זינט ביידע מינע געליבטע.
ערני: גוט! דינע אויפֿכאַווערס ווייסן וועגן אונדז? מינע געבוירערס ווייסן יאָ.
וולאָדעק: יאָ, די אויפֿכאַווערס ווייסן. מינע עלטער־אויפֿכאַווערס ווייסן אויך!
ערני: זאַלן זיי לעבן ביז הונדערט און צוואַנציק! האָסטו געשוויסטער?
וולאָדעק: יאָ, איך האָב צוויי געשוויסטער, ליאור און נצח.
ערני: נצח?? דאַכט זיך, איך לערן אַ מאָל תורה מיט נצחן! זי האָט צוויי קינדער, אַיאָ?
וולאָדעק: דאָס זינען דאָך מינע פלימעניצן, שמחה און ששון! נצח לערנט איצט אין ישיבֿה אויף רבנות.
ערני: זייער שיין! דין גאַנצע משפּחה ווינט נאָענט פֿון דיר?
וולאָדעק: יאָ, מינע עלטערן היטן זייערע אייניקלעך בשעת נצח און איר זיווג אַרבעטן.
ערני: איך האַלט, אַז די זיווגים פֿון רבנים זינען נאָך בעסערע מענטשן ווי די רבנים אַליין.

היטן babysit

◀ ענטפערט אויף די פֿראַגעס וועגן וולאָדעקס און ערניס דיאַלאָג.

1. וויפל פאַרטנערס האָט וולאָדעק?
2. צי האָבן זיי געשוויסטער?
3. ווער היט וולאָדעקס פלימעניצן ווען זייערע עלטערן אַרבעטן?
4. וואָס טוט וולאָדעקס געשוויסטער?

► Use the dialogue to fill in the plural family nouns next to their singular counterparts. If the word is not mentioned in the dialogue, then it uses typical plural form for its ending.

מעראָל	איינצאָל	מעראָל	איינצאָל
	דער געליבטער	די שוואַסטערקינדער	דאָס שוועסטערקינד
	דער ביישלאָפער		דאָס קינד
	דאָס געשוויסטער		דער עלטער-געבוירער
	דער זיווג		דאָס פלימעניץ
	דאָס אייניקל		דער געבוירער
	דער פאַרטנער		דער אויפבאַווער

געניטונג 5: דעם גנבס ייחוס

טיטל: "וואָס ביסטו קעצעלע ברוגז"

מחבר: פֿאַלקסליד

זינגעריןס: די שוועסטער באַרי: Merna Barry (ניו-יאָרק, 1921-1976); Claire Barry (ניו-יאָרק, 1923-2014)

The Barry Sisters, born Clara and Mini Bagelman, were born in New York City to Yiddish-speaking parents. Their father, Herman, was an immigrant from Kiev (now Kyiv, Ukraine). Over the course of their 40-year career, the Barry Sisters sang covers of Yiddish folk tunes, original music, and Yiddish translations of popular American standards. They were household names in Miami Beach, at Jewish resorts in the Catskills, in Las Vegas, and in the popular "Ed Sullivan Show." In 1937, the sisters Americanized their names to Claire and Merna. In this recording from their 1965 album, the Barry Sisters sing the popular folk song "קעצעלע ברוגז," about a thief's family connections. This song is known by many other titles, including "דעם גנבס ייחוס" and "שמאַראַוואַזניק".*

family pedigree דער ייחוס
[ייכעס]

thief דער גנב
[גאַנעף]

גנבענען, As a verb,
[גאַנווענען]
means "to steal."

◀ איידער איר הערט זיך צו צום ליד, ענטפֿערט אויף דער פֿראַגע אונטן.

דאָס ליד באַשרייבט דעם ייחוס פֿון אַ גנב. וואָס איז אייער ייחוס?
שרייבט עטלעכע זאַצן וועגן אייער משפּחה. פֿון וואַנען קומט אייער
משפּחה? וואָס טוען די מענטשן איצט? פֿאַרגעסט נישט צו ניצן דעם
מין-נייטראַלן וואַקאַבולאַר.

◀ ווען איר הערט זיך צו צום ליד דאָס ערשטע מאָל, פֿאַשרייבט די
משפּחה-ווערטער וואָס איר הערט.

▶ As you listen to the song the first time, write down the words used to refer to family members.

Listen here: <https://www.youtube.com/watch?v=FLXkA0EcG18>

◀ נאָכן צוהערן זיך, לייענט דעם טעקסט פֿון ליד אונטן.

▶ After your first listen, look at the text of the song below.

term of endearment, darling, literally "kitten" קעצעלע

angry, cross ברוגז [ברויגעס]

a word providing emphasis זשע

turned up your nose אַראַפּגעלאָזט די נאָז

originate שטאַם אַרויס

דעם גנבס ייחוס

וואָס ביסטו קעצעלע ברוגז
וואָס זשע גייסטו אַראַפּגעלאָזט די נאָז?
אפֿשר ווילסטו וויסן מיין ייחוס?
פֿון וואַנען איך שטאַם אַרויס

* "Merna Barry Pine, Yiddish Singer," The New York Times, Nov. 2, 1976.

<i>wagon-greaser</i> (job involving a lot of grease)	דער שמאַראָוואָזניק
<i>a card-player</i>	דער קאַרטיאַזשניק
<i>stood on street corners</i>	געשטאַנען אין די ראַגן
<i>peddler</i> (feminine form)	די הענדלערקע
<i>jail</i>	דער אַסטראַג (ן)
<i>pouty, sullen</i>	אַנגעבלאַזן
<i>beg</i>	בעטן

מיין טאַטע איז אַ שמאַראָוואָזניק
אוי, און די מאַמע גנבעט פֿיש אין מאַרק
אוי, און מיין ברודער איז אַ קאַרטיאַזשניק
זאָלן זיי אַלע זיין געזונט און שטאַרק.

דער פֿעטער איז געשטאַנען אין די ראַגן
אוי, און די באַבע — אַ הענדלערקע אין גאַס
און איין ברודער זיצט אין אַסטראַגן
און די שוועסטער — טראַ לאַ לאַ לאַ

פֿאַר וואָס זשע ביסטו אַזוי אַנגעבלאַזן?
איך בעט דיר, קום צו מיר אַריין אין שטוב
אוי, וואָס זשע טויג דיר בלאַזן ווי די האַזן?
אוי, איז דאָך דו זשע — כ'האַב דיר אַזוי ליב

טאָ זיי ניט קעצעלע אויף מיר ברוגז
און גיי זשע ניט אראָפּגעלאַזט די נאָז
ווייל דו ווייסט אין גאַנצן מיין ייִחוס
פֿון וואַנען איך שטאַם, יאָ
פֿון וואַנען איך שטאַם
פֿון וואַנען איך שטאַם אַרויס!

◀ איבער די משפחה-ווערטער, שרייבט די מיין-נייטראַלע משפחה-ווערטער.

► Above the words that refer to family members, write in the gender neutral alternatives.

◀ הערט זיך צו צום ליד אַ צווייט מאָל מיטן טעקסט פֿאַר די אויגן, און ענטפֿערט אויף די פֿראַגעס אונטן.
פֿאַרגעסט נישט צו ניצן דעם מיין-נייטראַלן וואַקאַבולאַר.

► Listen to the song again with the text in front of you, and answer the following questions. Don't forget to use gender-neutral vocabulary.

1. ווער איז אַ שמאַראָוואָזניק?
2. ווער גנבעט פֿיש אין מאַרק?
3. וווּ זינען די געשוויסטער?
4. וואָס טוען די אורעלטערן?
5. וואָס איז די קרובֿישאַפֿט צווישן דעם מענטש וואָס איז געשטאַנען אין די ראַגן, און דעם מענטש וואָס

גנבעט פֿיש אין מאַרק?

די קרובֿישאַפֿט
[קרובֿישאַפֿט]

צ' is a word that sometimes comes before a question, serving a function to the English word "does," as in "does it matter..."

פראגעס אויף אַ שמועס

1. צי מיינט איר אַז ייִחוס איז וויכטיק? פֿאַר וואָס יאָ, אָדער פֿאַר וואָס נישט?
2. צי קומט דער גנבֿ פֿון אַ בכבֿודיקער משפּחה?

בכבֿודיק [בעקאָוועדיק]
respectable, honorable

◀ צייכנט אַן אַ משפּחה-בוים פֿון דעם גנבֿס משפּחה, מיט דעם מין-נייטראַלן וואַקאַבולאַר.

- ▶ Make a family tree for the thief's family, with the gender neutral vocabulary.

וכו' = וכולי
et cetera [וועכוליי]

◀ שטעלט זיך פֿאַר, וואָס עס טוען די אַנדערע מענטשן פֿון דעם גנבֿס משפּחה. שרייבט פֿינף זאַצן וועגן זיי. באַשרייבט זייערע שוועסטערקינדער, פּלימעניצן, אייניקלעך, וכו'. זיט שעפּעריש!

- ▶ Imagine what the other people in the thief's family are up to. Write five sentences about them. You can describe their cousins, niblings, grandchildren, etc... be creative!

While this song uses the possessive to refer to family members, such as "מיין מאַמע," it's standard to leave out possessives and use the definite articles (דער, די, דאָס) when talking about family members. For example, it is more conventional to say "דאָס מיטקינד" than "מיין מיטקינד."

In Class

- ▶ With a partner, act out the different characters in this story and try to guess which character each person is portraying.
- ▶ Now it's your turn to be a songwriter! Write a verse with the members of your family and what they're up to.

געניטונג 6: דער יודישער קעניג ליר

טיטל: "דער יודישער קעניג ליר: דראַמאַ אין 4 אַקטען" (1892)

מחבר: יעקב גארדין

(מירהאָראַד, רוסישע אימפעריע, 1853 – ברוקלין, ניו-יאָרק, די פֿאַראייניקטע שטאַטן, 1909)

Description

The Yiddish King Lear takes its title and inspiration from the Shakespeare classic, although featuring an altogether different story, set in Vilna in 1890. At its core is a conflict between members of a wealthy Russian Jewish family. The story's patriarch, Dovid Moyshle, wants to celebrate the Purim holiday by giving gifts to his daughters. His two oldest children accept his gifts, but the youngest rejects them, on the basis that material goods have no real value. Dovid Moyshle, shocked by her impudence, places his legacy in the hands of his other two children, although their treachery leads him to disaster. Yiddish theater sprung from the lighthearted plays performed in shtetls on the Purim holiday, but Gordin's serious appraisal of Jewish family challenged those expectations for comedy. First performed in America, the play ushered in an era of serious, melodramatic Yiddish theater, leading some to call Gordin the "Reformer of the Yiddish stage."²

► Vladék is auditioning for the local Yiddish theater production of "דער יודישער קעניג ליר." Vladék is trying to keep track of the different characters so they know which roles to audition for. The casting is gender-nonspecific, so it is most helpful to refer to the characters with gender-neutral pronouns and terminology. Help Vladék out by answering a few questions about the characters listed.

Orthography

The orthography in this text is in some ways different from the standard one taught in most Yiddish classes. Sometimes the letter "ה" is added in the middle of a word, where we would not expect it. Consider the title also: it reads "דער יודישער קעניג" where we might expect "יודישער" instead.

דער בעל-הבית (בעלי-ביתים)
[באַלעבאַס, באַלעבאַטיס]

דער משרת (ים)
[מעשאָרעס, מעשאָרסיס]

די פֿערזאָנען:

ארייכער בעל הבית	דוד משה'לעם :
זיין ווייב	חנה לאָה :
זינע מעכטער	עמעלע :
	גיטעלע :
	מייפעלע :
זינע איידעם	חרוף :
	משה חקיד :
	יפה :
	שמאי :

דינער ביי יפה, געסט, חסידים

2. Prager, Leonard. "Of Parents and Children: Jacob Gordin's 'The Jewish King Lear.'" *American Quarterly* 18, no. 3 (1966): 506–16. <https://doi.org/10.2307/2710851>.

In-Laws

Gendered Yiddish has a lot of words to discuss relationships with in-laws, with separate vocabulary words for siblings-in-law and parents-in-law. For our purposes, the word [מעכוסן] "מחורתן" is the best gender-neutral option. In gendered Yiddish, this word refers most frequently to the relationship between two parents-in-law, but it can refer to anybody who is an in-law.

1. ווי הייסן די עלטערן?

2. ווי הייסן די געשוויסטער?

3. ווי הייסן די צוויי עלטערע קינדער?

4. וואָס איז די קרובֿישאַפֿט צווישן דוד משהלעס און חנה לאה?

5. אין דער משפחה זיינען דאָ דריי זיווגים. ווער זיינען זיי?

6. וואָס איז די קרובֿישאַפֿט צווישן חנה לאה און משה חסיד?

7. גיטעלע איז חריפֿס _____.

8. משה חסיד איז טייבעלעס _____.

► Vladek has been cast as the main role of Dovid Moyshele! They've been given a large pile of objects to give away as gifts during their first scene, but they're not sure which ones to give to whom. Read this scene, in which Dovid Moyshele hands out שלח־מנות to their children. Draw lines to match each of these characters to their props.

שלח־מנות [שאַלאַכמאַנעס]

Shalekh(-)mones are a tradition connected to the פורים (פורעם) holiday. Jews exchange gifts of food, in celebration of the miraculous survival of Persian Jews in the face of oppression.

א. צוויי בריליאַנטענע רינגען	1. טייבעלע
ב. אַ פּאַר בריליאַנטענע אוירינגלעך	2. גיטעלע
ג. אַ טייערע בראַש	3. עטעלע
ד. גאַרנישט	4. שמאי

Note: This play uses more complicated vocabulary than you might be used to. This is an exercise in reading comprehension and extracting specific information from a text. Don't worry about understanding every word! We will translate words necessary for you to answer the questions.

וואָס פּאַר אַ...	what a... / such a...
זאָלסטו זיי טראָגן געזונטערהייט	<i>You should wear them in good health!</i> (a common Yiddish saying when giving a gift of clothing)
דערלעב איבער אַ יאָר מיט דער מאַמעניו אין נחת און אין פֿריידן!	<i>May you live to see another year with mother in pride and joy</i>
350 רובל	currency associated with the Russian Imperial economy
געפֿעלט עס דיר	<i>Do you like it?</i>

Diminutives

Sometimes a word for a family member will receive an added "ניו-" at the end, such as "טאַטעניו." This is one form of diminutive, of which there are many in Yiddish! In this case, it signals a love for the person mentioned. It is not a marker of size or cuteness, but of affection.

דוד'ל : אצינד קינדערלאך , זעהט וואָס פֿאַר אַ מײַערן שלאַ מנות איך האָב איך יעדערין פֿאַרבערייט , דיר , עטעלע , מיין עלטערע טאכטער ביזט אַ פֿײַערדיגע בריה , האָסט גאָלדענע הענד , האָב איך דיר געבראַכט צוויי בריליאַנטענע רינגען , זאָלסטו זײַ טראָגן געוונטערהײד , אויף דיײַנע פֿינגער .

עטעלע : איך דאַנק דיר , טאַמעניו , דערלעב איבער אַ יאָהר מיט דער מאמעניו אין נחת און אין פֿריידען !

דוד'ל : דיר גוטעלע , מיין צווייטע טאכטער דו האָסט אַ פֿאַר גאָלדענע אויערען וועלכע הערען אלעס און געדענקען וואָס מען זאָגט זײַ . האָב איך דיר געבראַכט , אַ פֿאַר בריליאַנטענע אוירינגלעך , טראָגן זײַ געוונטערהײד .

גיטעלע : איך דאַנק דיר טאַמעניו ! דערלעב איבער אַ יאָהר מיט דער מאמען אין נחת און אין פֿריידען .

שמאי : ער רעכענט אויס זײַנע קינדער , ווי המן אין דער מגילה אַת פֿרשנדהא , אַת בלפון , אַת ויזתה . . .

דוד'ל : טײַבעלע ! קום אהער צום טאַמען דינעם , דו מײַנע קלענסטע טאכטער האָסט איין עדלעס הערץ , האָב איך דיר געבראַכט אַ טויזענדערין בראַש , זאָלסט איהם טראָגען געוונטערהײד .

אלע : הם — הם — הם .

שמאי : היינט שטעלט איך פֿאַר , אז איך האָב די אַלע גאָלדענע מעלות , גאָלדענע הענד , גאָלדענע אויערען , און אַדימענטענע הערץ , היינט וואָס פֿאַר אַ שלאַ מנות וועל איך דיאָ קריגען , איך ווונשע מיר גאָר ניט צו זײַן דערביי ...

דוד'ל : איהר ווייסט קינדער , וועפֿועל דער בראַש קאַסט ? — 350 רובל !

אלע : פֿם ... פֿם ... פֿם ...

דוד'ל : נון , מיין קליינטשיק טײַבעלע , געפֿעלט עס דיר ? ביסטו צו פֿריידען מיט דיין מהנה ? — האָ ? דו שוויינסט ? דו ענטפֿערסט מיר ניט ? .. וואָס ? עס געפֿעלט דיר ניט ? ביסטו אונצופֿריידען מיט דיין מהנה ? .. רעד ! וואָס שוויינסטו ?

חנה : געהט טײַבעלע דעם פֿרעזענט , און דאַנק דעם טאַמען !

דוד'ל : שווייג ! האָסט זי בעדאַרפֿט לערנען , ווען זי האָט וועניגער שכל געהאט , יעצט איז שוין צו שפֿעט ! זעט דײַך אויף דיין פֿלאַץ ! — אהער געה ! קום אַ הער ! קום אַ הער , זאָג , פֿאַר וואָס שוויינסטו , פֿאַר וואָס ביסטו אונצופֿריידען ? דער בראַש געפֿעלט דיר ניט ? וועל איך דיר קויפֿען אַנ'אַנדערן אַ שענערן , רעד ! פֿאַר וואָס שוויינסטו ?

► Vladek needs to figure out how to change the script to reflect the gender-nonspecific casting. Circle the family vocabulary in the script and write gender-neutral alternatives beside them, where needed.

► It's Purim time and Vladek wants to give gifts to their family members! Vladek wants to give gifts to Netzach, Mirele, Mazal, Goldi, Lior, and Sasha. Here's a list of six objects they found in the vintage thrift store. Help Vladek determine which gift to give to whom.

א גמרא

א היטל

א וואַסער-פֿלעשל

א פּאַפּוגיי

א גיטאַרע

א דרעטלער

דוגמא:

דער אויפֿכאַווער האַקוט אַ שאַפּזי!"

באַקומען receive

געניטונג 7: מײַן משפּחה

◀ צייכנט אַן אַ בוים פֿון אייער משפּחה, און שרײַבט אָן אַ פּאַר זאַצן וועגן אייער משפּחה מיט די מין-נייטראַלע משפּחה-ווערטער.

געניטונג 1

1. דאָס געשוויסטער הייסט ליאור.
2. דאָס פלימעניץ הייסט ששון.
3. די עלטערן הייסן מירעלע און מזל.
4. דער עלטער-געבוירער הייסט טיען.
5. די געליבטע הייסן גאָלדי און ערני.

געניטונג 2

1. געשוויסטער. 2. פאָרטנער/געליבטער. 3. פאָרטנער/זיווג/געליבטער. 4. פלימעניץ.
5. עלטער-געבוירער. 6. אייניקל. 7. אויפכאָווער. 8. פאָרטנער/געליבטער. 9. קינד.
10. פאָרטנער/געליבטער.

געניטונג 3

1. זייער. 2. זיר. 3. זייער/זיר. 4. פֿיי. 5. פֿייער. 6. זיין. 7. מיין.

געניטונג 4

1. עז האָט/זיי האָבן צוויי פאָרטנערס.
2. יא, זיי האָבן/עז האָט געשוויסטער.
3. וולאָדעקס עלטערן היטן זייערע אייניקלעך.
4. וולאָדעקס געשוויסטער נצח לערנט אין ישיבָה אויף רבנות.

מערצאָל	איינצאָל	מערצאָל	איינצאָל
די געליבטע	דער געליבטער	די שוועסטערקינדער	דאָס שוועסטערקינד
די בנישלאָפֿערס	דער בנישלאָפֿער	די קינדער	דאָס קינד
די געשוויסטער	דאָס געשוויסטער	די עלטער-געבוירערס	דער עלטער-געבוירער
די זיווגים	דער זיווג	די פלימעניצן	דאָס פלימעניץ
די אייניקלעך	דאָס אייניקל	די געבוירערס	דער געבוירער
די פאָרטנערס	דער פאָרטנער	די אויפכאָווערס	דער אויפכאָווער

געניטונג 5

1. דער אויפכאָווער/דער געבוירער איז אַ שמאַראָוואָזניק.
2. דער אויפכאָווער/דער געבוירער גנבעט פֿיש אין מאַרק.
3. "טראַ לאַ לאַ לאַ." ווי מיינט איר — וואָס זאָל דאָס הייסן?
4. איין עלטער-געבוירער איז אַ הענדלערקע אין גאַס.
5. זיי זיינען מסתמא געשוויסטער.

געניטונג 6

1. די עלטערן הייסן דוד משהלעס און חנה-לאה.
2. די געשוויסטער הייסן טייבעלע, גיטעלע, און עטעלע.
3. די צוויי עלטערע קינדער הייסן גיטעלע און עטעלע.
4. זיי זיינען זיווגים/געליבטע/פאַרטנערס.
5. די דריי זיווגים זיינען דוד משהלעס און חנה-לאה; עטעלע און חריף; גיטעלע און משה חסיד.
6. זיי זיינען מחותנים.
7. גיטעלע איז חריפֿס זיווג/געליבטער/פאַרטנער.
8. משה חסיד איז טייבעלעס מחותן.

א = 3 ב = 2 ג = 1 ד = 4